

Voorstel aan : Gemeenteraad van 17 februari 2014
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 4 februari 2014
Nummer : 7
Onderwerp : Natuurvisie Scharlakenhofgebied
Bijlage(n) : 1. Hoofdlijnen Natuurvisie Klankbordgroep Scharlakenhofgebied 2013
2. Notulen afsluitende bijeenkomst 5 november 2013
3. Concept raadsbesluit

Samenvatting : Vorig jaar heeft een klankbordgroep bestaande uit omwonenden, gebruikers en andere belanghebbenden in samenwerking met de gemeente een nieuwe natuurvisie voor het Scharlakenhofgebied geschreven. Het Scharlakenhofgebied bestaat uit het Scharlakenbos en de omliggende graslanden die worden ingesloten door Dr. Ebelsweg, Geertsemaweg/Westerveen, Viaductweg en Rijksstraatweg. Op 5 november 2013 ontving het college de visie uit handen van de klankbordgroep. Het college beoogt met de nieuwe visie hogere natuurwaarden en meer belevingswaarde in het Scharlakenbos en omgeving te krijgen. Het college vraagt de raad de natuurvisie vast te stellen. Daarnaast wordt de raad gevraagd € 25.000,- beschikbaar te stellen voor het opnieuw inrichten van het terrein van de voormalige openluchtwembaden. Ook wil het college in overleg gaan met Stichting Het Groninger Landschap over het beheer van het gemeentelijk deel van het Scharlakenhofgebied.

Voorgestelde beslissing : Resumerend stellen wij u voor:

1. de herijkte visie op het Scharlakenhofgebied vast te stellen;
2. de benodigde middelen à € 25.000,- beschikbaar te stellen voor de herinrichting van het terrein van de openluchtbaden en dit te verwerken in de voorjaarsnota;
3. het college op te dragen in overleg te gaan met natuurbeherende instanties over het beheer van het Scharlakenbos en het terrein van de openluchtbaden.

Aanleiding

De natuurvisie voor het Scharlakenhofgebied is geschreven in 1992 en is inmiddels verouderd. Het Scharlakenbos is sinds enige jaren EHS-kerngebied en een deel van de omliggende gras- en akkerlanden zijn in het provinciaal Natuurbeheersplan aangewezen als beheersgebied. Dit betekent dat de (particuliere) eigenaren in aanmerking kunnen komen voor subsidies agrarisch natuurbeheer.

Nu kan worden geconcludeerd dat een deel van de doelstellingen uit deze natuurvisie van 1992 niet gehaald zijn. Een belangrijke reden is dat het toegepaste beheer niet effectief was om de natuurwaarden te behouden. Daarnaast ligt het terrein van de openluchtbaden en het Scharlakenbos er verloren bij en zijn de openluchtbaden niet veilig voor mens en dier.

Al met al reden genoeg om de natuurvisie te herijken. In de loop van 2012 is er door het college gesproken met de Stichting Scharlakenring. De doelstelling van deze stichting en de gemeente zijn identiek, namelijk het verhogen van de natuurwaarden van het Scharlakenbos en het omliggende terrein en bovendien het laten toenemen van de belevingswaarde voor de gebruikers van het gebied. Afgesproken is om de natuurvisie te gaan herijken.

Proces tot herijking

In november 2012 is gestart met het traject om te komen tot een herijkte natuurvisie. Alle belanghebbenden zijn uitgenodigd en de oproep om een klankbordgroep te vormen is beantwoord door acht deelnemers. De meeste van de deelnemers zijn omwonenden en lid van de Stichting Scharlakenring. Ook nam een medewerker van de Stichting Het Groninger Landschap zitting in de klankbordgroep. In totaal is de klankbordgroep tien maal bijeen geweest en in november 2013 is de herijkte visie aan het college aangeboden. Op de avond van het aanbieden is de visie nogmaals getoetst bij de belanghebbenden en belangstellenden. Geconcludeerd kan worden dat de visie een breed draagvlak heeft. Wij zijn de klankbordgroep veel dank verschuldigd.

Wat is de visie?

In het kort adviseert de klankbordgroep de volgende punten:

1. Het Scharlakenhofgebied te beschouwen als vier zones met per zone de volgende basisvisie voor beleid en beheer:
 - a. bos: structuurvariatie verhogen, toegankelijkheid en lanen behouden;
 - b. omgeving begraafplaats: zicht op grafheuvels vrijhouden;
 - c. Voormalige openluchtzwembaden: aanpassen waterbassins voor flora en fauna, veilig maken;
 - d. graslanden: handhaven kleinschalig open landschap met houtwallen.
2. De graslanden in het binnengebied van het Scharlakenhofgebied – waar mogelijk – de bestemming ‘natuur met mogelijkheden tot agrarisch gebruik’ te geven.
3. Nadrukkelijk in overleg te gaan met eigenaren en omwonenden om het beheer gezamenlijk op te pakken binnen deze visie.
4. De klankbordgroep is voorstander van voortzetten van het overleg tussen de gemeente Haren en Het Groninger Landschap omtrent beheer van het gebied.

Standpunt college

Wij beschouwen de visie als een belangrijke bijdrage aan de doelstelling voor dit gebied namelijk het verhogen van de natuurwaarden en het versterken van de belevingswaarde voor de gebruikers. De klankbordgroep stelt voor om in het nieuwe bestemmingsplan zoveel mogelijk de bestemming ‘agrarisch met waarden’ van de gras- en akkerlanden te wijzigen in de bestemming ‘natuur met mogelijkheden tot agrarisch gebruik’.

Wij nemen de visie zoals aangegeven onder 1 t/m 4 graag over.

De vervolgstap die uit het overnemen van deze visie volgt is om bij de totstandkoming van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Haren te kijken naar het wijzigen van de huidige bestemming, dan wel wijzigingen van bestemming(en) mogelijk te maken (bijvoorbeeld door het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid). Een andere stap die uit het advies volgt is het in overleg treden met natuurbeherende instanties over het beheer van het Scharlakenbos en het terrein van het voormalige openluchtwembad.

Openluchtwembaden

Onderdeel van het gebied zijn de niet meer in gebruik zijnde openluchtwembaden. Zoals al aangegeven ligt dit gebied er verloren bij en is het niet geheel veilig voor mens en dier. Het advies van de klankbordgroep dat wij graag overnemen is om het terrein van de openluchtwembaden opnieuw in te richten. Langs de randen van de baden wordt zand gestort en een aantal randen van de baden worden afgebroken, zodat het water vanuit de baden in het omliggende gebied stromen. Ook wordt de opslag van pitrus afgegraven zodat zich ook daar weer bijzondere plantensoorten kunnen vestigen. Het eindresultaat is een drassig gebied dat leefgebied vormt voor flora en fauna die aan natte omstandigheden gebonden zijn. Tegelijk wordt het gebied ook veiliger en toegankelijker voor mens en dier.

De benodigde middelen hiervoor worden geschat op € 25.000,-. De consequenties worden zichtbaar gemaakt in de voorjaarsnota 2014. Uw raad maakt dan de integrale afweging inzake de benodigde middelen inclusief benodigde dekking om het nieuwe beleid te kunnen uitvoeren. Op dit moment is het voorstel om kennis te nemen van de benodigde middelen om het nieuwe beleid uit te voeren.

Haren, 13 januari 2014

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

J.G. Vlietstra,
burgemeester